Oikeustapauskokoelma

EUROOPAN UNIONIN VIRKAMIESTUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

13 päivänä maaliskuuta 2013*

Henkilöstö — Avoin kilpailu — Arviointiin hyväksymättä jättäminen — Hallinnon velvollisuus tulkita valituksia avoimin mielin — Avointa virkaa koskevan ilmoituksen muuttaminen sen jälkeen, kun alkukarsintakokeet oli pidetty — Luottamuksensuojan periaate — Oikeusvarmuus

Asiassa F-125/11,

jossa on kyse SEUT 270 artiklaan, jota sovelletaan Euratomin perustamissopimukseen sen 106 a artiklan nojalla, perustuvasta kanteesta,

Isabel Mendes, kotipaikka Bryssel (Belgia), edustajinaan asianajajat S. Rodrigues ja A. Blot,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehenään J. Currall,

vastaajana,

VIRKAMIESTUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. I. Rofes i Pujol sekä tuomarit I. Boruta ja K. Bradley (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies X. Lopez Bancalari,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.6.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Isabel Mendes on virkamiestuomioistuimen kirjaamoon 28.11.2011 saapuneella kannekirjelmällä nostanut tämän kanteen, jossa vaaditaan yhtäältä, että avoimen kilpailun EPSO/AST/111/10 valintalautakunnan päätös olla hyväksymättä häntä arviointiin on kumottava, ja toisaalta, että Euroopan komissio on velvoitettava korvaamaan hänelle tästä päätöksestä väitetysti aiheutunut vahinko.

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 90 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jokainen näissä henkilöstösäännöissä tarkoitettu henkilö voi tehdä häntä koskevasta toimenpiteestä valituksen nimittävälle viranomaiselle, jos kyseinen viranomainen on tehnyt päätöksen tai jos se on jättänyt henkilöstösäännöissä edellytetyn toimenpiteen tekemättä. Valitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa. – –”

3 Henkilöstösääntöjen 91 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Kanne otetaan Euroopan unionin tuomioistuimeen käsiteltäväksi vain, jos:

— nimittävälle viranomaiselle on toimitettu 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valitus sille säädetyssä määräajassa, ja

— tämä valitus on nimenomaisesti tai hiljaisesti hylätty.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu kanne on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa. Tämä määräaika alkaa:

— päivänä, jona valitusta koskeva päätös on annettu tiedoksi, – –

– –”

4 Henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Kilpailua koskevan ilmoituksen vahvistaa nimittävä viranomainen sekakomiteaa kuultuaan.

Kilpailuilmoituksessa on täsmennettävä:

– –

e) kokeisiin perustuvissa kilpailuissa kokeiden luonne ja niiden arvostelu,

– –”

5 Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO) julkaisi 17.11.2010 Euroopan unionin virallisessa lehdessä ilmoituksen avoimesta kilpailusta EPSO/AST/111/10 palkkaluokan AST 1 sihteeritehtävissä toimivien hallintoavustajien varallaololuettelon laatimiseksi (EUVL C 312 A, s. 1; jäljempänä kilpailuilmoitus). Viimeiseksi rekisteröitymispäiväksi vahvistettiin 16.12.2010.

6 Kilpailuilmoituksen IV jaksossa säädettiin alkukarsintakokeista ja V jaksossa arvioinneista. Alkukarsintakokeiden, joita oli kuusi, tarkoituksena oli arvioida monivalintakysymysten avulla hakijoiden yleistä soveltuvuutta ja yleisiä kompetensseja kielellisessä päättelyssä (koe a), numeerisessa päättelyssä (koe b), abstraktissa päättelyssä (koe c) ja sihteerintehtävissä (koe f). Kaksi koetta koski lisäksi hakijoiden ammatillisia valmiuksia, ja niillä oli tarkoitus arvioida tarkkuutta ja huolellisuutta (koe d) ja priorisointikykyä ja järjestelmällisyyttä (koe e).

7 Kilpailuilmoituksen IV jakson mukaan kokeista a, d, e ja f voi kustakin saada 0—20 pistettä ja jokaisesta oli saatava vähintään 10 pistettä. Kokeista b ja c voi kummastakin saada 0—10 pistettä, ja niistä oli saatava yhteensä vähintään 10 pistettä.

8 Kilpailuilmoituksen V jakson 1 kohdassa todettiin, että arvioitaviksi kutsutaan alkukarsintakokeissa vaaditun vähimmäispistemäärän saaneet hakijat, jotka ovat saaneet eniten pisteitä ja jotka sähköisen rekisteröitymisen yhteydessä ilmoittamiensa tietojen perusteella täyttävät myös kilpailuilmoituksen III jaksossa esitetyt kilpailuun osallistumisen yleiset ja erityiset edellytykset.

9 Samassa kohdassa täsmennettiin, että pääsy arviointiin vahvistetaan, kun kunkin hakijan hakemukseen liitetyt todistusasiakirjat on myöhemmin tarkastettu. Alaviitteessä, johon kilpailuilmoituksen V jakson 1 kohdassa viitattiin, täsmennettiin lisäksi, että arviointiin hyväksyttävien hakijoiden lukumäärä on noin 2,5-kertainen verrattuna varallaololuetteloon kirjattavien kilpailun läpäisseiden hakijoiden lukumäärään, joka ilmoitetaan kilpailuilmoituksessa. Portugalin kielen valinneiden hakijoiden osalta kilpailuilmoituksen I jakson 1 kohdassa olevassa taulukossa todettiin varallaololuetteloon kirjattavien kilpailun läpäisseiden hakijoiden määräksi 19.

10 Kilpailuilmoituksen alussa oli lisäksi kehystettynä ja lihavoituna seuraava alustava maininta:

”Hakijoiden tulisi ennen hakemuksen tekemistä lukea tarkkaan [avoimia kilpailuja koskeva] opas, joka on julkaistu 8.7.2010 Euroopan unionin virallisessa lehdessä C 184 A ja EPSOn verkkosivuilla.

Opas on olennainen osa tätä ilmoitusta, ja se helpottaa kilpailumenettelyä ja rekisteröitymistä koskevien sääntöjen ymmärtämistä.”

11 Avoimia kilpailu ja koskevan oppaan, sellaisena kuin se oli voimassa tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, 6.3 kohdassa, jonka otsikko on muutoksenhaku, todetaan seuraavaa:

”Hakija, joka katsoo[,] että EPSO tai valintalautakunta ei ole toiminut tasapuolisesti tai ei ole noudattanut

— kilpailumenettelyä koskevia säännöksiä tai

— kilpailuilmoituksen sääntöjä[,]

ja katsoo kärsineensä sen vuoksi vääryyttä, voi turvautua seuraaviin keinoihin:

— henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohtaan perustuva hallinnollinen valitus

– –

— [SEUT] 270 artiklaan ja – – henkilöstösääntöjen 91 artiklaan perustuva kanne, joka toimitetaan Euroopan unionin virkamiestuomioistuimeen:

European Union Civil Service Tribunal

– –

Näille kahdelle menettelylle [henkilöstösäännöissä] vahvistetut määräajat – – ovat ehdottomia ja ne lasketaan valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksiantamisesta.”

12 EPSO julkaisi 3.3.2011 kilpailuilmoituksen oikaisun (EUVL C 68 A; jäljempänä oikaisu). Oikaisun, joka koski kokeiden d ja e arvostelua, sanamuoto oli seuraava:

”Sivulla 3, IV jakson 2 kohdassa:

on:

”Koe d)	ammatilliset valmiudet: tarkkuus ja huolellisuus	arvostelu: 0–20 pistettä vaadittu vähimmäispistemäärä: 10 pistettä
Koe e)	ammatilliset valmiudet: priorisointikyky ja järjestelmällisyys	arvostelu: 0–20 pistettä vaadittu vähimmäispistemäärä: 10 pistettä”

pitää olla:

”Koe d)	ammatilliset valmiudet: tarkkuus ja huolellisuus	arvostelu: 0–20 pistettä
Koe e)	ammatilliset valmiudet: priorisointikyky ja järjestelmällisyys	arvostelu: 0–20 pistettä
		Kokeista d ja e on saatava yhteensä vähintään 20 pistettä.”

”

Tosiseikat

13 Kantaja ilmoittautui hakijaksi kilpailuun EPSO/AST/111/10, valitsi pääkielekseen portugalin ja osallistui 11.2.2011 alkukarsintakokeisiin. Alkukarsintakokeiden päättymispäiväksi oli vahvistettu 15.2.2011.

14 EPSO ilmoitti 22.2.2011 päivätyllä kirjeellä kantajalle pian julkaistavasta oikaisusta ja tämän sisällöstä eli siitä, että kokeet d ja e yhdistetään, että niistä voi saada 40 pistettä ja että niistä on saatava yhteensä vähintään 20 pistettä.

15 EPSO ilmoitti kantajalle 17.3.2011 päivätyllä kirjeellään, että hän oli saanut alkukarsintakokeista vaaditun vähimmäispistemäärän ja erityisesti 11 pistettä kokeesta d, että hänen kokonaispistemääränsä oli 67,07 ja että hänelle ilmoitetaan mahdollisimman pian, kuuluuko hän kilpailun seuraavaan vaiheeseen hyväksyttyihin hakijoihin.

16 EPSO ilmoitti kantajalle päivätyllä 7.4.2011 kirjeellään, ettei hän ollut arviointiin kutsuttavien hakijoiden luettelossa, koska hyväksytyt hakijat olivat saaneet vähintään 68,8 pistettä ja koska hänen pistemääränsä oli alempi (jäljempänä hyväksymättä jättämistä koskeva päätös). Samassa kirjeessä EPSO ilmoitti kantajalle, ettei valintalautakunta ollut tutkinut hänen hakemustaan.

17 Kantaja teki 12.4.2011 päivätyllä ja 14.4.2011 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen (jäljempänä valitus), jossa hän totesi pääasiallisesti, että oikaisu oli menettelyvirhe, joka aiheutti hänelle vahinkoa. Tämän vuoksi kantaja vaati, että oikaisu oli kumottava, koska sillä muutettiin kilpailun karsintavaihetta, jonka kokeet oli jo pidetty ja tarkastettu (”I request – – the annulment of the corrigendum, as modifying an eliminatory stage that has been

already completed and corrected”), ja koska seuraavaan vaiheeseen kutsuttiin vain hakijat, jotka olivat saaneet vaaditun vähimmäispistemäärän kaikissa kokeissa (”– – the invitation at the next stage of only those who have obtained a pass mark in all tests [including test d]”).

18 EPSO hylkäsi valituksen nimittävänä viranomaisena 16.8.2011 tekemällään päätöksellä. Tässä päätöksessä EPSO ilmoitti kantajalle, että oikaisu oli tehty sen vuoksi, että karsintakokeiden tuloksia koskevat arviot, jotka oli tehty kokeiden jälkeen käytettävissä olleiden tietojen perusteella, osoittivat, että kokeen d onnistumisprosentti oli odotettua olennaisesti pienempi.

Asianosaisten vaatimukset ja asian käsittely virkamiestuomioistuimessa

19 Kantaja vaatii, että virkatuomioistuin

— ensisijaisesti

kumoaa hyväksymättä jättämistä koskevan päätöksen;

tämän seurauksena toteaa, että kantaja on otettava uudelleen mukaan palvelukseenottomenettelyyn;

joka tapauksessa vaatii EPSOa esittämään sen hallussa olevat tiedot kaikkien hakijoiden kokeissa d ja e saamista tuloksista;

— toissijaisesti, ellei ensisijaista vaatimusta hyväksytä, määrää, että hänelle on maksettava summa, jonka kohtuulliseksi määräksi on väliaikaisesti vahvistettu 50 000 euroa, ja

— joka tapauksessa määrää, että hänelle on maksettava korvauksena henkisestä kärsimyksestä summa, jonka kohtuulliseksi määräksi on väliaikaisesti vahvistettu 50 000 euroa.

20 Vastaaja vaatii, että virkamiestuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

21 Virkamiestuomioistuin pyysi 25.4.2012 päivätyillä kirjeillään asianosaisilta tiettyjä tietoja ja asiakirjoja, ja nämä noudattivat kehotuksia asetetussa määräajassa.

22 Asianosaisten lausumat ja vastaukset virkamiestuomioistuimen kysymyksiin kuultiin 28.6.2012 pidetyssä istunnossa. Istunnon päätteeksi suullinen käsittely päätettiin ja asia siirrettiin päätösharkintaan.

23 Virkamiestuomioistuin antoi 12.7.2012 määräyksellä suullisen käsittelyn aloittamisesta uudelleen ja pyysi komissiota täsmentämään, miten kilpailun alkukarsintakokeet oli järjestetty ja erityisesti saivatko hakijat päättää vapaasti, miten he jakavat kaikkia kokeita varten varatun ajan kokeiden kesken, vai oliko kutakin koetta varten vahvistettu etukäteen enimmäisaika. Lisäksi virkamiestuomioistuin pyysi komissiota ilmoittamaan, oliko tämä tieto kilpailun hakijoiden saatavilla ennen kokeita, ja jos oli, miten tieto oli ilmoitettu hakijoille.

24 Komissio vastasi näihin pyyntöihin 17.7.2012 päivätyllä kirjeellä.

25 Virkamiestuomioistuin ilmoitti asianosaisille 6.9.2012 päivätyllä kirjeellä, että suullinen käsittely on päättynyt ja asia siirretään päätösharkintaan.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

1. *Asianosaisten lausumat*

26 Komissio esittää vastineessaan oikeudenkäyntiväitteen, jonka mukaan ennen kanteen nostamista ei ollut tehty valitusta.

27 Komissio katsoo erityisesti, että kantaja vaati valituksessaan vain, että oikaisun tekemistä koskeva päätös on kumottava ja että arviointiin on kutsuttava vain hakijat, jotka saivat vaaditun vähimmäispistemäärän kustakin kokeesta, koe d mukaan lukien. Nyt käsiteltävä kanne sitä vastoin kohdistuu komission mukaan hyväksymättä jättämistä koskevaan päätökseen. Kanteella on sen mukaan näin ollen eri kohde kuin valituksella, eikä voida katsoa, että kannetta olisi edeltänyt valitus, vaan että kanne on pikemminkin nostettu suoraan tuomioistuimessa. Tällainen suoraan tuomioistuimessa nostettu kanne olisi kuitenkin pitänyt nostaa hyväksymättä jättämistä koskevan päätöksen tiedoksi antamisesta alkaneessa kolmen kuukauden määräajassa, jota pidennetään pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä, eli viimeistään 18.7.2011, koska 17.7. oli sunnuntai. Kanne nostettiin kuitenkin vasta 28.11.2011 eli myöhässä, joten sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi.

28 Kantaja vastasi tähän istunnossa ensinnäkin, että oikeuskäytännön mukaan valituksen on mahdollistettava, että nimittävä viranomainen saa riittävän tarkasti tietoonsa, miltä osin asianosaiset riidanalaisia päätöksiä arvostelevat, ja että koska asianosaiset voivat tässä vaiheessa toimia ilman asianajajaa, kuten tässä tapauksessa on tapahtunut, hallinnon ei pidä tulkita valituksia suppeasti vaan avoimin mielin. Toiseksi kantaja totesi esittäneensä valituksessa ja kanteessa samoja väitteitä ja noudattaneensa siten valituksen ja kanteen vastaavuutta koskevaa sääntöä, sellaisena kuin se ilmenee oikeuskäytännöstä. Kolmanneksi ja viimeiseksi kantaja väitti, että valitus koski implisiittisesti hyväksymättä jättämistä koskevaa päätöstä.

2. *Virkamiestuomioistuimen arviointi asiasta*

29 Aluksi on muistutettava, että henkilöstösääntöjen 91 artiklan 2 kohdan mukaan henkilöstöasiassa nostettu kanne otetaan käsiteltäväksi vain, jos nimittävälle viranomaiselle on toimitettu valitus ja tämä valitus on nimenomaisesti tai hiljaisesti hylätty.

30 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan henkilöstösääntöjen 91 artiklassa säädetty edellytys koskee kuitenkin vain toimia, joita nimittävä viranomainen voi mahdollisesti muuttaa (ks. vastaavasti asia 144/82, Detti v. yhteisöjen tuomioistuin, tuomio 14.7.1983, 16 kohta), joten valintalautakunnan päätökseen kohdistuva oikeussuojakeino on yleensä asian saattaminen suoraan unionin tuomioistuinten käsiteltäväksi (ks. esim. asia T-294/03, Gibault v. komissio, tuomio 31.5.2005, 22 kohta ja asia F-50/08, Bartha v. komissio, tuomio 23.11.2010, 25 kohta).

31 Jos asianomainen kuitenkin päättää saattaa asian ensin hallinnon käsiteltäväksi tekemällä valintalautakunnan päätöksestä hallinnollisen valituksen, se, täyttyvätkö tämän valituksen hylkäämisestä tehdystä päätöksestä myöhemmin nostettavan kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset, riippuu siitä, onko asianomainen noudattanut kaikkia niitä menettelyvaatimuksia, jotka koskevat kanteen nostamista edeltävän valituksen tekemistä (em. asia Gibault v. komissio, tuomion 22 kohta). On erityisesti todettava, että valituksen hylkäämisestä tehtyyn nimenomaiseen päätökseen kohdistuvan kanteen nostamisen määräaika alkaa henkilöstösääntöjen 91 artiklan mukaisesti kulua päivästä, jona kyseinen päätös on annettu tiedoksi (asia F-66/11, Cristina v. komissio, tuomio 20.6.2012, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

32 Jotta tässä tapauksessa voidaan ratkaista, onko valituksen ja tämän kanteen kohde sama, on tutkittava, kohdistuuko valitus hyväksymättä jättämistä koskevaan päätökseen.

33 Tästä on todettu useaan kertaan, että kirjeen tai kirjelmän täsmällinen oikeudellinen luonnehdinta kuuluu yksinomaan virkamiestuomioistuimen toimivaltaan eikä se riipu asianosaisten tai jommankumman asianosaisen tahdosta (asia C-154/99 P, Politi v. Euroopan koulutussäätiö, tuomio 29.6.2000, 16 kohta).

34 Kirje, jossa virkamies ei nimenomaisesti vaadi kyseisen päätöksen peruuttamista mutta jossa hän tuo selvästi esiin, että hän haluaa riitauttaa hänelle vastaisen päätöksen, on valitus (asia T-354/03, Reggimenti v. parlamentti, tuomio 16.2.2005, 43 kohta). Toimen sisältö on tässä yhteydessä tärkeämpi kuin muoto (asia T-219/97, Brems v. neuvosto, tuomio 14.7.1998, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 On lisäksi todettava, että oikeudenkäyntiä edeltävä menettely, jossa asianosaiset voivat toimia ilman asianajajaa, on epämuodollinen, joten hallinnon ei pidä tulkita valituksia suppeasti, vaan sen on päinvastoin tutkittava ne avoimin mielin (ks. asia 133/88, Del Amo Martinez v. parlamentti, tuomio 14.3.1989, 11 kohta ja asia T-49/03, Schumann v. komissio, tuomio 21.10.2004, 39 kohta).

36 Tässä asiassa virkamiestuomioistuin toteaa aluksi, että valitus, joka päivättiin 12.4.2011 ja kirjattiin saapuneeksi EPSOon 14.4.2011, on myöhempi kuin hyväksymättä jättämistä koskeva päätös, joka kiistattomasti on kantajalle vastainen.

37 Seuraavaksi on todettava, ettei valituksessa ole mitään, mikä antaisi ymmärtää, että kantaja toimi yleisen edun nimissä. Hän päinvastoin viittaa nimenomaisesti henkilökohtaiseen tilanteeseensa todetessaan, että hän oli läpäissyt kaikki kokeet ja erityisesti että hän kuului niihin harvoihin hakijoihin, jotka läpäisivät kokeen d. Valituksen sanamuodon mukaan kantaja arvostelee nimenomaisesti menettelyvirhettä, joka aiheuttaa hänelle vahinkoa (”I – – hereby would like to formally complain – – about a procedural irregularity that brings me prejudice”). Hän toteaa seuraavaksi, että jollei oikaisua olisi tehty, hakijat, jotka eivät saaneet vaadittua vähimmäispistemäärää kokeessa d, olisivat karsiutuneet, mutta oikaisu muutti tilannetta perustavanlaatuisesti muuttamalla seuraavaan vaiheeseen hyväksyttyjen hakijoiden lukumäärää ja tämän ryhmän kokoonpanoa (”[c]andidates with no pass mark in test [d] would be eliminated, but the corrigendum changes radically this – – the population of candidates to be admitted to the next stage would change in both composition and numbers”). Kantaja toteaa lisäksi, että saavuttaakseen kokeesta d vaaditun vähimmäispistemäärän 10 hän oli toiminut ja valmistautunut eri tavalla erityisesti ajankäytössään ja valitessaan kokeen tärkeimpiä osia, kuin miten hän olisi toiminut ja valmistautunut siinä tapauksessa, ettei tässä kokeessa olisi vaadittu vähimmäispistemäärän saavuttamista (”in order to succeed in test [d] with a pass mark of 10, I had a different approach and preparation [time management, focusing on the most important parts, etc.] than if there was no pass mark”).

38 Kun valituksen sanamuotoa tarkastellaan kokonaisuutena, siitä ja asiayhteydestä, jossa valitus laadittiin, ilmenee siis, että komission väitteiden vastaisesti toteamus, jonka mukaan oikaisu oli kantajalle vahinkoa aiheuttava menettelyvirhe, oli peruste, johon kantaja perusti hyväksymättä jättämistä koskevan päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksensa, eikä vaatimuksen kohde.

39 Tämän vuoksi on todettava, että nimittävä viranomainen valituksen hylkäämisestä tekemässään päätöksessä ja komissio vastineessaan katsoivat virheellisesti, että valitus kohdistui pelkästään oikaisuun, vaikka siinä tarkoitettiin implisiittisesti mutta yksiselitteisesti hyväksymättä jättämistä koskevaa päätöstä ja esitettiin oikaisusta pelkkä lainvastaisuusväite.

40 Näin ollen on katsottava, että hyväksymättä jättämistä koskevaan päätökseen kohdistuvalla kanteella on sama kohde kuin valituksella ja että kannetta on siis edeltänyt valitus. Vaikka valituksen hylkäämisestä tehty 16.8.2011 päivätty päätös olisi annettu kantajalle tiedoksi samana päivänä, mitä komissio ei ole näyttänyt toteen, viimeinen päivä, jona kanne olisi voitu nostaa, olisi ollut 28.11.2011, koska 26.11.2011 oli lauantai. Kanne, joka toimitettiin 28.11.2011, on siten nostettu säädetyssä määräajassa.

41 Komission oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä.

Asiakysymys

1. *Vaatimukset, jotka koskevat kantajan ottamista uudelleen mukaan palvelukseenottomenettelyyn ja prosessinjohtotoimenpiteitä*

42 Kantaja pyrkii ensisijaisten vaatimustensa toisessa kohdassa siihen, että hänet otettaisiin uudelleen mukaan kilpailulla järjestettyyn palveluksenottomenettelyyn.

43 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin tuomioistuinten ei kuulu laillisuusvalvonnan yhteydessä osoittaa unionin toimielimille määräyksiä tai toimia niiden sijasta (asia T-336/02, Christensen v. komissio, tuomio 5.4.2005, 17 kohta ja asia F-23/11, AY v. neuvosto, tuomio 8.2.2012, 13 ja 14 kohta).

44 Vaatimusten tämä kohta on näin ollen jätettävä tutkimatta.

45 Ensisijaisten vaatimustensa kolmannessa kohdassa kantaja vaatii virkamiestuomioistuinta määräämään EPSOn esittämään sillä hallussaan olevat tiedot kaikkien hakijoiden kokeissa d ja e saamista tuloksista.

46 Koska virkamiestuomioistuin katsoo, että se on saanut vaihdetuista kirjelmistä, istunnossa esitettyihin kysymyksiin annetuista asianosaisten vastauksista ja istunnon päätteeksi toimitetuista asiakirjoista ja huomautuksista riittävät tiedot, se katsoo, ettei edellä mainittuja vaatimuksia ole syytä hyväksyä.

2. *Kumoamisvaatimukset*

47 Kantaja vetoaa hyväksymättä jättämistä koskevan päätöksen kumoamista koskevien vaatimustensa tueksi kahteen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen koskee oikaisusta esitettyä lainvastaisuusväitettä ja toinen hyvän hallinnon periaatteen loukkaamista ja huolenpitovelvollisuuden laiminlyöntiä.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee oikaisusta esitettyä lainvastaisuusväitettä

48 Kantaja esittää ensimmäisen kanneperusteensa tueksi neljä väitettä, joiden mukaan koskevat henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohtaa ja liitettä III on rikottu ja oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatetta onloukattu.

49 Kahdesta ensimmäisestä väitteestä on todettava, että ne pelkästään mainitaan kanteessa esittämättä niiden tueksi mitään perusteluja. Työjärjestyksen 35 artiklan 1 kohdan e alakohdassa määrätyn vastaisesti kantaja ei nimittäin millään tavalla täsmennä, mistä syystä oikaisulla rikotaan henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohtaa tai liitettä III. Nämä väitteet on siten jätettävä tutkimatta, koska ne eivät täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, ja on tutkittava ainoastaan väitteet, joiden mukaan oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatetta on loukattu.

Asianosaisten lausumat

50 Kantaja muistuttaa luottamuksensuojan periaatteen väitetystä loukkaamisesta, että hän oli saanut kilpailuilmoituksen alkuperäisen version perusteella vaaditun vähimmäispistemäärän kaikista alkukarsintakokeista, ja väittää, että jollei häneen olisi sovellettu oikaisua, josta oli päätetty sen jälkeen kun hän oli suorittanut alkukarsintakokeet, hän olisi erittäin suurella varmuudella saanut näistä kokeista erään parhaimmista arvosanoista.

51 Kokeiden d ja e arvioinnin ehtoihin tehty muutos vaikutti kantajan mukaan väistämättä hänen näistä kokeista saamiinsa tuloksiin ja niiden perusteella laadittuun hakijoiden paremmuusjärjestykseen. Hakijoita, jotka läpäisivät yhdessä arvostellut kokeet d ja e, oli kantajan mukaan nimittäin enemmän kuin hakijoita, jotka läpäisivät erikseen arvostellut kokeet d ja e. Koska hyväksyttyjä hakijoita oli oikaisun johdosta enemmän, kantajan mahdollisuudet tulla hyväksytyksi arviointiin sen perusteella, että hän saa muita hakijoita korkeamman keskiarvon, olivat siten pienentyneet.

52 Kantaja muistuttaa oikeuskäytännöstä, jonka mukaan oikeusvarmuuden periaate estää vahvistamasta Euroopan unionin toimielinten toimen ajallisen soveltamisalan alkamispäiväksi toimen julkaisemista edeltävää päivämäärää, mutta näin voidaan poikkeuksellisesti tehdä, kun tavoiteltava päämäärä edellyttää sitä ja kun niiden, joita asia koskee, perusteltua luottamusta kunnioitetaan asianmukaisesti. Kantajan mukaan käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan ole mitään poikkeuksellista olosuhdetta, jonka vuoksi oikaisu olisi ollut perusteltu.

53 Kantaja toteaa lisäksi, että komissio perustelee oikaisua yksikön vaatimuksilla, jotka johtuvat suuresta riskistä, ettei kilpailun toiseen vaiheeseen eli arviointivaiheeseen hyväksyttyjen hakijoiden määrä ole riittävä, ja hän väittää, ettei komissio esittänyt mitään näyttöä, joka voisi osoittaa tällaisen intressin olemassaolon perustelluksi.

54 Komissio vastaa tähän, että oikaisu tehtiin niiden seurausten välttämiseksi, joita aiheutui siitä, että koe d oli todettu tarpeettoman vaativaksi, ja että tällainen päämäärä on sellaisenaan perusteltu ja yksikön edun mukainen. Kun nimittävä viranomainen toteaa, että kilpailuilmoituksessa asetetut edellytykset ovat liian vaativia, se voi nimittäin aina muuttaa niitä, kunhan se tekee sen objektiivisesti eikä ilmoittautuneiden hakijoiden huomioimiseksi.

55 Komission mukaan toimenpide on joka tapauksessa suhteellisuusperiaatteen mukainen ja se on sen mukaan myös osoitus hakijoihin kohdistuvasta huolenpidosta, sillä heille ei sen johdosta tarvitse aiheuttaa viivytystä, joka johtuisi uuden kilpailun järjestämisestä. Toimenpide on lisäksi hyvän hallinnon periaatteen mukainen, sillä sen avulla pystytään säästämään julkisia varoja, joita käytettäisiin tarpeettomasti, jos hallinto joutuisi kilpailun kumoamisen vuoksi järjestämään uuden kilpailun.

56 Yksikön edusta komissio toteaa, että on yhtä paljon hakijoiden oman edun kuin nimittävän viranomaisen edun mukaista, että viimeksi mainittu valvoo määräämiensä kokeiden luotettavuutta jatkuvasti, erityisesti kun kokeet ovat käytössä ensimmäistä kertaa, kuten käsiteltävässä asiassa. Jollei tällaista valvontaa olisi, olisi vaarana, että unionin tuomioistuimissa nostettaisiin lukuisia kanteita tarpeettoman vaativista kokeista johtuvien kilpailun ulkopuolelle sulkemisten riitauttamiseksi.

57 Luottamuksensuojan periaatteen väitetystä loukkaamisesta vastaaja toteaa, että oikaisu tehtiin ajankohtana, jona kantajalla ei voinut olla mitään varmuutta siitä, että hän täyttää kilpailun toiseen vaiheeseen pääsemisen edellytykset.

Virkamiestuomioistuimen arviointi asiasta

58 Aluksi on muistutettava, että henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan kokeisiin perustuvissa kilpailuissa kilpailuilmoituksessa on täsmennettävä kokeiden luonne ja niiden arvostelu (ks. vastaavasti em. asia Detti v. yhteisöjen tuomioistuin, tuomion 27 kohta).

59 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on lisäksi katsottu, että kilpailuilmoituksen sanamuoto asettaa valintalautakunnalle sekä oikeudellisen kehyksen että arvioinnissa noudatettavat puitteet (ks. em. asia Schumann v. komissio, tuomion 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

60 Tässä tapauksessa ei ole kiistetty, että oikaisulla on alkukarsintakokeiden päättymisen jälkeen muutettu kokeiden d ja e arvostelua kilpailuilmoituksessa todetun mukaisesta määräämällä, että nämä kaksi koetta yhdistetään ja että niiden pistemäärä on 40 ja vaadittu vähimmäispistemäärä yhteensä 20 pistettä.

61 On siis tutkittava, loukataanko sillä, että kokeiden arvostelua on muutettu niiden suorittamisen jälkeen, luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteita, kuten kantaja väittää.

– Luottamuksensuojan periaatteen loukkaaminen

62 Virkamiestuomioistuin muistuttaa, että oikeus vaatia luottamuksensuojaa koskee kaikkia oikeussubjekteja, jotka ovat tilanteessa, josta ilmenee, että hallinto on synnyttänyt heille perusteltuja odotuksia esittämällä täsmällisiä vakuutteluja toimivaltaisista ja luotettavista lähteistä peräisin olevien täsmällisten, ehdottomien ja yhtäpitävien tietojen muodossa (asia T-58/05, Centeno Mediavilla ym. v. komissio, tuomio 11.7.2007, 96 kohta).

63 Tässä tapauksessa kilpailuilmoitus sisälsi tällaisia vakuutteluja, joiden perusteella kantaja saattoi perustellusti odottaa, että arviointiin hyväksyttävät hakijat valitaan hakijoista, jotka ovat saaneet alkukarsintakokeista vaaditun vähimmäispistemäärän ja erityisesti kokeesta d vaaditun vähimmäispistemäärän 10 pistettä.

64 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vertailevat kokeet ovat määritelmän mukaisesti kokeita, joissa kunkin hakijan suorituksia arvioidaan suhteessa muiden hakijoiden suorituksiin, joten näihin kokeisiin hyväksyttävien hakijoiden lukumäärä on omiaan vaikuttamaan siihen, miten valintalautakunta arvioi hakijoita. Nämä arvioinnit heijastavat arvoarvostelmaa, joka tehdään hakijan suorituksesta suhteessa muiden hakijoiden suorituksiin. Tästä seuraa, että mitä enemmän hakijoita tällaiseen kokeeseen osallistuu, sitä korkeampi on valintalautakunnan näille hakijoille asettama vaatimustaso (ks. asia T-24/01, Staelen v. parlamentti, tuomio 5.3.2003, 57 kohta).

65 Kilpailuilmoituksessa kokeiden d ja e arvostelulle asetettujen sääntöjen muuttaminen on omiaan vaikuttamaan kantajan mahdollisuuksiin päästä arviointiin hyväksyttyjen hakijoiden luetteloon, koska tällainen muutos voi lisätä niiden hakijoiden lukumäärää, jotka ovat saaneet kokeista vähimmäispistemäärän, ja tämän seurauksena heikentää kantajan mahdollisuuksia päästä parhaiden hakijoiden joukkoon.

66 Asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että tällainen hakijoiden lukumäärän lisääminen oli nimenomaan syy oikaisuun, josta päätettiin EPSOn havaittua ”kokeen d tuloksia koskevan vakavan ja odottamattoman ongelman”. EPSOn mukaan koe oli laadittu niin, että onnistumisprosentti olisi noin 50, mutta tosiasiassa se oli noin 15.

67 Asiakirja-aineistosta ja erityisesti simulaatiosta, jonka EPSO teki kokeiden jälkeen käytettävissä olleiden tietojen perusteella ja ottamatta huomioon joidenkin kysymysten huomiotta jättämistä tai hakemusten valintakelpoisuutta koskevia valintalautakunnan päätöksiä ja jonka komissio on esittänyt vastineensa liitteenä (jäljempänä simulaatio), ilmenee lisäksi, että oikaisu oli johtanut haluttuun vaikutukseen. Erityisesti kantajan kaltaisista hakijoista, jotka olivat valinneet ensimmäiseksi kielekseen portugalin, kokeen d olisi ilman oikaisua läpäissyt arviolta 50, kun taas oikaisun jälkeen 211 hakijaa läpäisi yhdistetyt kokeet d ja e. Kun otetaan huomioon oikaisemattoman kokeen d läpäisseiden hakijoiden lukumäärä, simulaation mukaan vähimmäisarvosana, joka vaadittiin arviointiin hyväksyttyjen 48 parhaan hakijan joukkoon pääsemiseksi, oli 65,533 pistettä. Oikaisun jälkeen vähimmäisarvosana, joka vaadittiin 48 parhaan hakijan joukkoon pääsemiseksi, oli 73,400 pistettä.

68 Oikaisun vaikutus kantajan asemaan on sitäkin selvempi, kun todetaan, että saatuaan alkukarsintakokeista 67,07 pistettä kantaja olisi ollut 48 parhaan portugalinkielisen hakijan joukossa, jollei oikaisua olisi tehty.

69 Virkamiestuomioistuin esittää lisäksi ylimääräisenä huomautuksena, että komissio on istunnossa esitettyyn kysymykseen antamassaan vastauksessa myöntänyt, että jos kilpailuilmoitusta olisi oikaistu arviointivaiheen jälkeen, EPSOn työntekijöiden tai valintalautakunnan jäsenten olisi ollut teoriassa mahdollista saada tietoonsa arviointivaiheen läpäisseiden hakijoiden nimet. Samalla kun korostetaan, ettei kantaja ole vedonnut tällaisen väärinkäytöksen olemassaoloon eikä asiakirja-aineistossa ole mitään, minkä perusteella olisi syytä ajatella, että tällainen väärinkäytös olisi tässä tapauksessa tapahtunut, on tässä tilanteessa todettava, ettei komissio pysty näyttämään toteen, ettei tällaiseen menettelytapaan liity väärinkäytöksen riskiä.

70 Tästä seuraa, että soveltamalla kantajaan oikaisua, jätettiin noudattamatta vakuutteluja, joita hänelle oli kilpailuilmoituksessa esitetty kokeiden d ja e arvostelusta, ja että tällä on näin ollen loukattu luottamuksensuojan periaatetta.

– Oikeusvarmuuden periaatteen loukkaaminen

71 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusvarmuuden periaatteen tarkoituksena on taata niiden tilanteiden ja oikeudellisten suhteiden ennakoitavuus, joihin unionin oikeutta sovelletaan (asia C-199/03, Irlanti v. komissio, tuomio 15.9.2005, 69 kohta).

72 Vaikka tämä periaate pääsääntöisesti estää vahvistamasta unionin toimielinten toimen ajallisen soveltamisalan alkamispäiväksi toimen julkaisemista edeltävää päivämäärää, näin voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti tehdä, kun tavoiteltava päämäärä edellyttää sitä ja kun niiden, joita asia koskee, perusteltua luottamusta kunnioitetaan asianmukaisesti (asia T-260/09 P, SMHV v. Simões Dos Santos, tuomio 10.11.2010, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

73 Oikeuskäytännössä taannehtivan toimen – kuten oikaisun, jolla muutetaan kokeiden d ja e arvostelua niiden suorittamisen jälkeen – toteuttamiselle asetetut kumulatiiviset edellytykset eivät käsiteltävässä asiassa täyty.

74 Ensimmäisestä edellytyksestä, joka koskee tavoiteltavaa päämäärää, komissio väittää, että oikaisu mahdollisti sen, että nimittävä viranomainen pystyi jatkuvasti valvomaan määräämiensä kokeiden tehokkuutta erityisesti välttääkseen liiallisen vaativuuden.

75 Virkamiestuomioistuin toteaa, että vaikka tällainen valvonta varmastikin on hallinnon ja hakijoiden itsensä edun mukaista, sillä ei kuitenkaan voida loukata hakijoiden perusteltua luottamusta siihen, että kilpailun kokeet tapahtuvat kilpailuilmoituksessa vahvistettujen yksityiskohtaisten menettelysääntöjen mukaisesti, mikä sulkee pois mahdollisuuden muuttaa kilpailuilmoituksessa vahvistettuja kokeiden arvostelun perusteita jälkikäteen.

76 Oikeuskäytännössä on kylläkin sallittu, että kun nimittävä viranomainen havaitsee kilpailuilmoituksen julkaisemisen jälkeen, että asetetut edellytykset olivat vaativampia, kuin mitä yksikön tarpeet edellyttivät, se voi joko jatkaa menettelyä ja ottaa tilanteen mukaan palvelukseen pienemmän määrän kilpailun läpäisseitä hakijoita, kuin mitä alun perin oli päätetty, tai aloittaa kilpailumenettelyn alusta peruuttamalla alkuperäisen kilpailuilmoituksen ja korvaamalla sen korjatulla ilmoituksella (ks. analogisesti avointa virkaa koskevasta ilmoituksesta asia T-356/94, Vecchi v. komissio, tuomio 2.10.1996, 56 kohta).

77 Ei voida kuitenkaan katsoa, että kilpailuilmoituksen oikaiseminen joidenkin kokeiden jälkeen vastaisi jompaakumpaa tämän tuomion edellisessä kohdassa tarkoitetuista ratkaisuista.

78 Riittää nimittäin, kun huomautetaan, että kun nimittävä viranomainen päättää aloittaa kilpailumenettelyn alusta, alkuperäiseen menettelyyn rekisteröityneet hakijat voivat pääsääntöisesti ilmoittautua hakijoiksi uuteen menettelyyn. Tällaista mahdollisuutta ei sitä vastoin ole tämän asian kantajan kaltaisilla hakijoilla, jotka ovat karsiutuneet kilpailuilmoituksen muutoksen perusteella tehdyn päätöksen johdosta.

79 Sillä, että kilpailumenettelyä jatketaan ottamalla palvelukseen pienempi määrä kilpailun läpäisseitä hakijoita, kuin mitä alun perin oli päätetty, pystytään lisäksi kunnioittamaan kaikkien hakijoiden perusteltua luottamusta, kun kokeet järjestetään kilpailuilmoituksessa vahvistettujen yksityiskohtaisten menettelysääntöjen mukaisesti.

80 Kilpailusääntöjen muuttaminen jälkikäteen eroaa myös niistä eri tekniikoista, joita käytetään jätettäessä kirjallisten kokeiden kysymyksiä huomiotta (ks. esim. asia T-189/99, Gerochristos v. komissio, tuomio 17.1.2001, 25 ja 26 kohta ja em. asia Schumann v. komissio, tuomion 58 ja 61 kohta).

81 Käsiteltävässä asiassa nimittävä viranomainen nimittäin muutti oikaisulla kokeiden d ja e arvostelua koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä. Nämä arvostelua koskevat yksityiskohtaiset säännöt sisältyvät henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun kokeiden arvostelun käsitteeseen, joten ne on vahvistettava kilpailuilmoituksessa. Kirjallisten kokeiden kysymysten huomiotta jättäminen sitä vastoin koskee niiden kysymysten lukumäärää, joista koe muodostuu, sekä kunkin kysymyksen yksittäistä arvostelua. Tällaiset tekijät eivät sisälly edellä tarkoitettuun kokeiden arvostelun käsitteeseen, eikä niistä siis välttämättä tule säätää kilpailuilmoituksessa, joten niiden mahdollinen muuttaminen kokeiden aloittamisen jälkeen ei millään tavalla muuta kilpailuilmoitusta.

82 Komission mielestä oikaisu oli perusteltu myös sellaisten näkökohtien vuoksi, jotka liittyvät hyvään hallintoon ja hakijoihin kohdistuvaan huolenpitovelvollisuuteen. Tällaisia näkökohtia ei kuitenkaan voida ottaa huomioon käsiteltävässä asiassa. Riittää nimittäin, kun huomautetaan, että oikaisu ei varmasti hyödytä kaikkia hakijoita ja että sen johdosta kilpailumenettelystä suljettiin pois hakijoita, jotka kantajan tavoin olivat saavuttaneet vaaditun vähimmäispistemäärän niiden perusteiden mukaan, jotka kilpailuilmoituksessa oli vahvistettu karsintakokeiden arvostelulle.

83 On vielä todettava, ettei komissio voi myöskään väittää suhteellisuusperiaatteeseen tukeutuen, ettei oikaisulla loukata oikeusvarmuuden periaatetta. Vakiintuneessa oikeuskäytännössä unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin kuuluvaksi katsotun suhteellisuusperiaatteen mukaan unionin toimielimen toimenpiteen laillisuus edellyttää, että kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on valittava vähiten pakottava, eivätkä toimenpiteestä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuun päämäärään nähden (ks. em. asia Schumann v. komissio, tuomion 52 kohta). Toimenpiteen oikeasuhteisuuteen liittyvät näkökohdat eivät kuitenkaan voi tehdä perustelluksi tointa, jolla loukataan luottamuksensuojan periaatetta, kuten kilpailuilmoitukseen alkukarsintakokeiden jälkeen tehtyä muutosta, koska suhteellisuusperiaatetta voidaan soveltaa vain, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä (asia F-76/05, Torijano Montero v. neuvosto, tuomio 30.9.2010, 81 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

84 Toisesta edellytyksestä, joka koskee asianomaisten henkilöiden perustellun luottamuksen kunnioittamista, riittää, kun viitataan tämän tuomion 64—69 kohtaan, joista ilmenee, että oikaisun soveltamisella loukataan niiden kantajan kaltaisten hakijoiden perusteltua luottamusta, jotka olivat varautuneet siihen, että arviointiin hyväksyttävien hakijoiden luetteloon otetaan vain hakijat, jotka ovat saavuttaneet alkukarsintakokeissa vaaditun vähimmäispistemäärän, sellaisena kuin siitä säädetään kilpailuilmoituksessa.

85 Edellä esitetystä seuraa, että sillä, että kantajaan sovellettiin oikaisua, on loukattu oikeusvarmuuden periaatetta.

86 On näin ollen todettava, että kun nimittävä viranomainen luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteiden vastaisesti sovelsi oikaisua kantajaan, se teki kilpailumenettelystä sääntöjenvastaisen, joten päätös olla hyväksymättä kantajaa arviointiin on kumottava.

Toinen kanneperuste, joka koskee hyvän hallinnon periaatteen loukkaamista ja huolenpitovelvollisuuden laiminlyöntiä

87 Kantaja katsoo, että tehdessään päätöksen olla hyväksymättä häntä arviointiin, EPSO loukkasi hyvän hallinnon periaatetta ja laiminlöi huolenpitovelvollisuutta, koska riidanalaisen päätöksen seurauksena palvelukseenottomenettelystä suljettiin pois hakija, joka täyttää kaikki kilpailuilmoituksessa asetetut kilpailuun osallistumisen edellytykset ja joka jo saavuttamansa työkokemuksen ansiosta vastaa kaikilta osin yksikön etua.

88 Tässä yhteydessä riittää, kun huomautetaan, ettei huolenpitovelvollisuus mitenkään edellytä, että valintalautakunnan on otettava varallaololuetteloon kaikki hakijat, jotka omasta mielestään täyttävät täytettävien virkojen vaatimukset (ks. em. asia Cristina v. komissio, tuomion 83 kohta).

89 On lisäksi todettava, että vaikka kantaja olisi kanteessaan tuonut esiin seikkoja, jotka olisivat omiaan näyttämään toteen, että hän täyttää kaikki kilpailuun osallistumisen edellytykset ja vastaa yksikön etua, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tutkintoihin ja kokeisiin perustuvan kilpailun valintalautakunnalla on henkilöstösääntöjen kilpailumenettelyjä koskevien säännösten puitteissa harkintavaltaa, jonka perusteella se voi arvioida tapauskohtaisesti, vastaavatko kunkin hakijan esittämät tutkintotodistukset sekä heidän aikaisempi työkokemuksensa henkilöstösäännöissä ja asianomaisessa kilpailuilmoituksessa vaadittua tasoa. Virkamiestuomioistuimen on laillisuusvalvontaa harjoittaessaan rajoituttava sen tutkimiseen, ettei harkintavaltaa käytettäessä ole tehty ilmeistä arviointivirhettä (ks. asia T-214/99, Carrasco Benítez v. komissio, tuomio 21.11.2000, 69—71 kohta). Koska kantaja ei ole tuonut esiin mitään seikkaa, joka voisi näyttää tällaisen virheen toteen, kanneperuste on väistämättä hylättävä.

90 Kanneperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

3. *Vahingonkorvausvaatimukset*

Asianosaisten lausumat

91 Kantaja katsoo, että hänelle on aiheutunut aineellista vahinkoa ja henkistä kärsimystä siitä, että päätös olla hyväksymättä häntä arviointiin oli sääntöjenvastainen.

92 Aineellinen vahinko, jota vastaavan kohtuullisen korvauksen kantaja on väliaikaisesti arvioinut olevan 50 000 euroa, on seurannut siitä, että kantaja menetti mahdollisuuden päästä virkamieheksi.

93 Henkinen kärsimys, jota vastaavan kohtuullisen korvauksen kantaja on väliaikaisesti arvioinut olevan 50 000 euroa, on seurannut EPSOn erityisestä huolimattomuudesta hänen hakemusensa käsittelemisessä, sekä huolenpidon puuttumisesta, jota EPSO on häntä kohtaan osoittanut.

94 Komissio katsoo, että vahingonkorvausvaatimukset ovat ilmeisen perusteettomat, koska se ei ole syyllistynyt mihinkään sääntöjenvastaisuuteen, ja että ne on joka tapauksessa jätettävä tutkimatta, koska niitä ei esitetty valituksessa.

Virkamiestuomioistuimen arviointi asiasta

95 Vahingonkorvausvaatimusten tutkittavaksi ottamisesta riittää, kun muistutetaan, että henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa säädetyssä muutoksenhakukeinojen järjestelmässä silloin, kun kumoamis- ja vahingonkorvausvaatimukset liittyvät toisiinsa läheisesti, vahingonkorvausvaatimus, joka on esitetty vasta virkamiestuomioistuimessa, voidaan ottaa tutkittavaksi siitä huolimatta, että kannetta edeltäneessä hallinnollisessa valituksessa vaadittiin vain väitetysti vahinkoa aiheuttaneen päätöksen kumoamista, sillä kumoamisvaatimus saattaa implisiittisesti sisältää vaatimuksen väitetyn vahingon korvaamisesta (asia T-273/94, N v. komissio, tuomio 15.5.1997, 159 kohta ja asia T-320/02, Esch-Leonhardt ym. v. EKP, tuomio 18.2.2004, 47 kohta).

96 Tässä tapauksessa kumoamis- ja vahingonkorvausvaatimus liittyvät toisiinsa läheisesti, joten viimeksi mainittu voidaan ottaa tutkittavaksi, vaikkei sitä ollut esitetty valituksessa.

97 Aineellista vahinkoa koskevista vahingonkorvausvaatimuksista virkamiestuomioistuin toteaa lisäksi, että ne on esitetty toissijaisesti. Koska kantajan ensisijaiset vaatimukset, jotka koskevat hänen ottamistaan uudelleen mukaan kilpailumenettelyyn, on edellä 44 kohdassa jätetty tutkimatta, aineellisen vahingon korvaamista koskeva toissijainen vaatimus on tutkittava.

98 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hallinto on vastuussa vahingosta ainoastaan, jos kantaja näyttää toteen sääntöjenvastaisuuden, tosiasiallisen vahingon sekä sääntöjenvastaisuuden ja väitetyn vahingon syy-yhteyden olemassaolon (ks. vastaavasti asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, 42 kohta ja asia C-348/06 P, komissio v. Girardot, tuomio 21.2.2008, 52 kohta).

99 Tässä tapauksessa kantaja vaatii korvausta aineellisesta vahingosta ja henkisestä kärsimyksestä, jota hänelle on väitetysti aiheutunut hyväksymättä jättämistä koskevan päätöksen tekemisestä. Koska päätös on kumottu, on tutkittava, onko todetusta sääntöjenvastaisuudesta aiheutunut kantajalle vahinkoa ja onko vahingon ja sääntöjenvastaisuuden välillä syy-yhteys.

100 Väitetystä aineellisesta vahingosta on todettava, että komission on SEUT 266 artiklan perusteella toteutettava tämän tuomion täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet ja erityisesti toteutettava laillisuusperiaatetta noudattaen toimet, joilla voidaan tasapuolisesti korvata vahinko, joka kantajalle on aiheutunut kumotusta toimesta (ks. vastaavasti asia T-132/03, Casini v. komissio, tuomio 15.9.2005, 98 kohta ja asia F-84/09, Larue ja Seigneur v. EKP, tuomio 7.6.2011, 64 kohta), tämän kuitenkaan rajoittamatta kantajan mahdollisuuksia nostaa myöhemmin kanne komission tämän tuomion täytäntöön panemiseksi toteuttamista toimenpiteistä. Näin ollen on katsottava, että aineellisen vahingon korvaamista koskevat vaatimukset ovat ennenaikaisia, joten ne on hylättävä.

101 Vaatimuksista, jotka koskevat sen henkisen kärsimyksen korvaamista, jota kantaja väittää itselleen aiheutuneen, on sitä vastoin todettava, että vahingon luonne ja toiminnan ja väitetyn vahingon syy-yhteys voidaan päätellä turhautumisen ja epäoikeudenmukaisuuden tunteesta, jota kantaja on perustellusti voinut tuntea häneen kohdistuneen lainvastaisuuden vuoksi.

102 Virkamiestuomioistuin muistuttaa kuitenkin, että hallinnon toimen kumoaminen on jo sellaisenaan asianmukainen ja lähtökohtaisesti riittävä korvaus kaikesta henkisestä kärsimyksestä, jollei kantaja osoita, että hänelle on aiheutunut henkistä kärsimystä, joka on erotettavissa kumoamiseen johtaneesta lainvastaisuudesta ja jota ei ole mahdollista kokonaan hyvittää tällä kumoamisella (asia T-526/08 P, komissio v. Strack, tuomio 9.12.2010, 99 kohta). Näin on erityisesti ensinnäkin silloin, kun kumottuun toimeen sisältyy sellainen selvästi kielteinen arvio kantajan kyvyistä, joka saattaisi loukata häntä, toiseksi, kun lainvastaisuus on erityisen vakava, ja kolmanneksi, kun kumoamisella ei ole tehokasta vaikutusta eikä se voi sellaisenaan olla asianmukainen ja riittävä hyvitys kaikesta henkisestä kärsimyksestä, jota kumotusta toimesta on aiheutunut (asia F-66/10, AQ v. komissio, tuomio 12.5.2011, 105, 107 ja 109 kohta).

103 Tässä tapauksessa sillä, että kumotaan päätös olla ottamatta kantajaa avoimen kilpailun EPSO/AST/111/10 arviointivaiheeseen hyväksyttyjen hakijoiden luetteloon, ei poisteta todetun lainvastaisuuden vaikutuksia, eikä sillä etenkään voida sellaisenaan korvatta asianmukaisesti ponnisteluita ja aikaa, joita kantaja uhrasi hyödyttömään valmistautumiseen. Tämän vuoksi virkamiestuomioistuin päättää, että komission on maksettava kantajalle 2 000 euroa korvauksena henkisestä kärsimyksestä.

Oikeudenkäyntikulut

104 Virkamiestuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisen työjärjestyksen 2 osaston 8 luvun muiden määräysten soveltamista.

105 Edellä esitetyistä perusteluista ilmenee, että komissio on hävinnyt asian. Koska kantaja ei ole kuitenkaan vaatinut, että komissio olisi velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, on työjärjestyksen 89 artiklan 3 kohdan perusteella päätettävä, että asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

EUROOPAN UNIONIN VIRKAMIESTUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Avoimen kilpailun EPSO/AST/111/10 valintalautakunnan 7.4.2011 tekemä päätös, jolla kantaja jätettiin hyväksymättä arviointiin, kumotaan.

2) Euroopan komissio velvoitetaan maksamaan kantajalle 2 000 euroa.

3) Kanne hylätään muilta osin.

4) Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Rofes i Pujol Boruta Bradley

Julistettiin Luxemburgissa 13. päivänä maaliskuuta 2013.

W. Hakenberg
kirjaaja

M. I. Rofes i Pujol
presidentti